

NÜFUS HİZMETLERİ UYGULAMA YÖNETMELİĞİ

Cumhurbaşkanı Kararının Tarihi : 8/5/2020 **Sayısı : 2505**
Yayımlandığı Resmî Gazetenin Tarihi : 9/5/2020 **Sayısı : 31122**

BİRİNCİ KISIM Genel Esaslar

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kişinin doğumundan ölümüne kadar kişisel ve medenî durumuna, uyrukluğuna ve bunlarda meydana gelen değişikliklere ait doğal ve hukuki olayların belirlenmesinin, bu amaçla düzenlenmiş kütüklere yazılmasının, dış temsilciliklerce ve yetkili kurumlarca nüfus olaylarına ait dayanak belgelerini oluşturan bilgilerin merkezi veri tabanına elektronik ortamda gönderilmesinin veya tescilinin, hizmetlerin yürütülmesinde izlenecek yöntemlerin tespit edilmesinin ve uygulamada birliğin sağlanmasıdır.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; nüfus hizmetlerinin yürütülmesine, nüfus kütüklerinin kâğıt ve elektronik ortamda tutulmasına, dış temsilcilikler ve yetkili kurumlarca nüfus olaylarına ait dayanak belgelerini oluşturan bilgilerin merkezi veri tabanına elektronik ortamda gönderilmesi veya tesciline, uluslararası aile cüzdanları ve mavi kartlara ait form ve tutanakların düzenlenmesine, devir ve teslimine ve bu hizmetleri yürüten kamu görevlilerinin denetlenmesine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 22/11/2001 tarihli ve 4721 sayılı Türk Medenî Kanunu, 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ve 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu hükümleri ile 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 258 ve 537 nci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Aile: Aynı soydan olup, bir aile sıra numarası altında kayıtlı olan kişiler ile onların eş ve çocuklarını,
- b) Aile kütüğü: Nüfus olaylarına ilişkin kayıtların kâğıt veya elektronik ortamda tutulduğu kütüğü,
- c) Aile sıra numarası: Ailelerin aile kütüğüne yazılış sırasına göre verilen numarayı,
- ç) Atık kütük: 1904 yılı öncesinde yapılan nüfus yazımı esas alınarak oluşturulan aile kütüklerini,
- d) Bakanlık: İçişleri Bakanlığını,
- e) Bekârlık hanesi: Kişinin evlenmeden önce nüfusa kayıtlı olduğu haneyi,
- f) Bekârlık soyadı: Kişinin evlenmeden önce taşıdığı soyadını,
- g) Çocuk: On sekiz yaşını tamamlamamış olan kişiyi,
- ğ) Çok vatandaşlık: Kişinin Türk vatandaşlığının yanı sıra bir ya da birden fazla vatandaşlığa sahip olmasını,

- h) Dayanak belgesi: Aile kütüğüne işlenen nüfus olaylarının dayanağı olan form, tutanak, mahkeme kararı, noter senedi, doğum veya ölüm raporu gibi resmî belgeler ile bunların yedeklerini,
- ı) Değerli kâğıtlar: Kimlik kartı, uluslararası aile cüzdanı ve mavi kartı,
- i) Dış temsilcilik: Türkiye Cumhuriyetinin yabancı ülkelerde bulunan büyükelçilik, başkonsolosluk ve konsolosluklarını,
- j) e-Başvuru: Elektronik ortamda e-Devlet kapısı üzerinden ya da elektronik imza ile yapılan başvuruyu,
- k) Elektronik imza: Başka bir elektronik veriye eklenen veya elektronik veriyle mantıksal bağlantısı bulunan ve kimlik doğrulama amacıyla kullanılan elektronik veriyi,
- l) Ergin: 4721 sayılı Türk Medenî Kanununa göre ergin olan kişiyi,
- m) Eski aile kütüğü: 1904 yılı sonrasında kullanılan ve yenileme nedeniyle işleminden kaldırılmış olan aile kütüklerini,
- n) Genel Müdür: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürünü,
- o) Genel Müdürlük: Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünü,
- ö) Gün sonu listesi: Her nüfus müdürlüğünün gün sonunda yetkili olduğu aile kütükleri üzerinde; kendileri ile diğer ilçe nüfus müdürlükleri ve yetki verilen kurumlar tarafından yapılan tescil işlemlerini gösteren listeyi,
- p) İdarî birim: Kişilerin kayıtlı buldukları aile kütüklerinin ait olduğu mahalle veya köyü,
- r) İl müdürlüğü: İl nüfus ve vatandaşlık müdürlüğünü,
- s) Kamu görevlisi: Kamusal hizmetlerin yürütülmesine atama veya seçilme yoluyla ya da herhangi bir surette sürekli, süreli veya geçici olarak katılan kişiyi,
- ş) Kanun: 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununu,
- t) Kayıt: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel durum olaylarına ilişkin bilgilerin ayrı ayrı her birini,
- u) Kayyım: Belirli işleri görmek veya malvarlığını yönetmek için atanan kişiyi,
- ü) Kimlik numarası: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının nüfus kayıtları arasında bağ kurmak, kişilerin kaydına ulaşmak ve kamu kuruluşlarında tutulan kayıtlar arasında ilişki sağlamak amacını taşıyan numara sistemini,
- v) Kimlik paylaşımı sistemi: Merkezi veri tabanında tutulan kayıtların kurumlar ve kamu hizmeti sunan tüzel kişiler ile paylaşıldığı sistemi,
- y) Kurum: Genel Müdürlük dışındaki diğer kamu kurum ve kuruluşlarını,
- z) Mavi kart: Doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenler ve bunların 5901 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde belirtilen altsoylarına verilen ve söz konusu maddede belirtilen haklardan faydalanabileceklerini gösteren resmî belgeyi,
- aa) Merkezî veri tabanı: Genel Müdürlükçe elektronik ortamda tutulan verileri,
- bb) MERNİS: Merkezî Nüfus İdaresi Sistemini,
- cc) Mülkî idare amiri: İlde valiyi, ilçede kaymakamı,
- çç) Nüfus hizmetleri: Nüfus olaylarına ve kişinin nüfusa ve yerleşim yeri adresine ilişkin bilgilerinin toplanmasına, nüfus kütüklerine geçirilmesine, korunmasına ve gerektiğinde tasnif edilerek değerlendirilmesine dair iş ve işlemleri,
- dd) Nüfus kaydı: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgileri,

- ee) Nüfus kayıt örneği: Aile kütüğüne işlenmiş kişisel bilgilerin özetlerini gösterir belgeyi,
ff) Nüfus kütüğü: Aile kütüğü, özel kütük ve yedeklerinden oluşan kayıtların tümünü,
gg) Nüfus müdürü: İlçe nüfus müdürünü,
ğğ) Nüfus müdürlüğü: İlçe nüfus müdürlüğünü,
hh) Nüfus olayı: Doğum, ölüm, evlenme, boşanma, evlât edinme, tanıma, kayıt düzeltme, soybağının düzeltilmesi, gaiplik gibi kişisel durumlarda değişiklik meydana getiren olayı,
ıı) Özel kütük: Doğum, evlenme, boşanma, ölüm, kayıt düzeltme ve diğer olaylar şeklinde tutulan ve ayrı ayrı tasnif edilen dayanak belgelerinin konulduğu dosyayı,
ii) Resmî vekil: Vekâletname ile başkası adına işlem tesis etmekle yetkilendirilen kimseyi,
jj) Saklı nüfus: On sekiz yaşını tamamlayıncaya kadar herhangi bir nedenle aile kütüklerine kayıt edilmemiş olan ve yabancı bir devletle vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
kk) Sağlık kuruluşu: Üniversitelerin sağlık eğitim birimleri ve benzerleri dahil kamu ve tüm özel sağlık kurum ve kuruluşlarını,
ll) Sistem: MERNİS dışındaki elektronik ortamda tescil ve diğer işlemler için kullanılan sistemleri,
mm) Uluslararası aile cüzdanı: Bir aileyi oluşturan eş ve çocukların kimlik bilgilerini kapsayan ve uyruğunu kanıtlayan çok dilli resmî belgeyi,
nn) Vasi: Vesayet altındaki küçüğün veya kısıtlının kişiliği ve malvarlığı ile ilgili bütün menfaatlerini korumak ve hukuki işlemlerde onu temsil etmekle yükümlü kişiyi,
oo) Vekâletname: Temsil yetkisini kapsayan noterden onaylı belgeyi,
öö) Veri giriş formu: Nüfus olaylarına ilişkin bilgilerin elektronik ortamda tutulması ve istatistikî bilgilerin elde edilmesi amacıyla MERNİS'e göre hazırlanan formları,
pp) Vukuat defteri: 1 Eylül 1974 tarihinden önce nüfus olaylarına ilişkin form ve belgelerin tarih sırasına göre kaydedildiği defteri,
rr) Yabancı: Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile vatandaşlık bağı bulunmayan kişiyi,
ss) Yetkili kurum: Nüfus hizmetlerine ilişkin dayanak bilgilerinin elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilmesine ve tesciline ilişkin yetki verilen kurumlar ile Bakanlıkça yetki verilmiş diğer kuruluşları, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Görev, Yetki ve Sorumluluk

Görev

MADDE 5- (1) Genel Müdürlük; nüfus hizmetlerini düzenlemek, yürütmek, takip etmek, denetlemek ve değerlendirmek, nüfus olaylarının aile kütüklerine tescili esnasında yapılan hatalı veya eksik kayıtları dayanak belgesine göre düzeltmek, değiştirmek, birleştirmek, tamamlamak, mükerrer kayıtları silmek, usulüne göre düzenlenmemiş kayıtlara ilişkin gerekli işlemleri yapmak ve diğer işlemleri tesis etmek, nüfus hizmetleri ile ilgili olarak kurumlar ve diğer yetkili kuruluşlar arasında koordinasyonu sağlamakla görevlidir.

Yetki

MADDE 6- (1) Genel Müdürlük; nüfus hizmetlerinin yürütülmesi, soybağının kurulması, maddi hataların düzeltilmesi, aile kayıtlarının birleştirilmesi, mükerrer kayıtların birbirine göre tamamlanması ve diğerlerinin silinmesi, kayıtların taşınması, açılması/kapatılması, tamamlanması, nüfus olaylarının aile kütüklerine tescili esnasında yapılan hatalı veya eksik kayıtların dayanak belgesine uygun olarak düzeltilmesi ve usulüne göre tesis edilmemiş kayıtlara ilişkin gerekli işlemlerin yapılması ile saklı nüfus ve aile kütüklerine yapılacak tescil işlemlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi hususlarında yetkilidir.

Sorumluluk

MADDE 7- (1) Genel Müdürlük, nüfus hizmetlerinin; Anayasaya, kanunlara, Cumhurbaşkanlığı kararnamelerine uygun olarak ve Cumhurbaşkanlığı genel hizmet politikaları doğrultusunda, günün değişen şartlarına göre vatandaş odaklı, etkin, verimli bir şekilde yürütülmesinden ve geliştirilmesinden sorumludur.

ÜÇÜNCÜ KISIM Nüfus Kütüklerine İlişkin Esaslar

BİRİNCİ BÖLÜM Özel Kütükler

Özel kütüklerin tutulmasına ilişkin esaslar

MADDE 8- (1) Özel kütükler; doğum, ölüm, evlenme, boşanma, kayıt düzeltme ve diğer kişisel durum değişikliklerine ait dayanak belgelerinin ayrı ayrı tutulduğu kütüklerdir. Özel kütükler; tescilin gerçekleştiği yer nüfus müdürlüğü, dış temsilcilikler ve tescil yetkisi verilen kurumlar tarafından nüfus olayının tesciline dayanak olan belgelerin tarih ve sayı sırasına göre bir araya getirilip yıllar itibarıyla dosyalanmasından oluşur. Bu kütüklerin bir örneği, nüfus olayını tescil eden nüfus müdürlüğünde, dış temsilciliklerde ve tescil yetkisi verilen kurumlarda, bir örneği de Genel Müdürlükte muhafaza edilir.

(2) Nüfus müdürlükleri, dış temsilcilikler ve tescil yetkisi verilen kurumlarca nüfus olaylarının tescil işlemleri sırasında düzenlenen veri giriş formu, ilgili dayanak belgeleri ve ekleri özel kütüğünde muhafaza edilir.

(3) Nüfus olaylarına ait dayanak belgeleri aile kütüklerine tescil edildikten sonra düzenlenen veri giriş formlarının ıslak veya elektronik ortamda onaylanan bir örneği arşivlenmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilecek olan özel kütüğe konulur.

(4) Yıl sonunda arşivlenmek üzere Genel Müdürlüğe gönderilecek olan özel kütüklere nüfus olaylarına ait ekler konulmaz. Özel kütüklerin, dış temsilcilikler tarafından gönderilmesine ilişkin usul ve esaslar Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM Aile Kütüklerinin Tutulmasına İlişkin Esaslar

Aile esası

MADDE 9- (1) Aynı aileye mensup kişiler bir aile kütük sıra numarası altında kaydedilirler.

(2) Ailenin çocukları, erkeklerin eş ve çocukları ile kadınların evlilik dışı dünyaya gelmiş çocukları, aynı aile sıra numarası altında yazılırlar.

(3) Aile bireylerinden birinin sonradan soyadını değiştirmesi bu haneden çıkarılmasını gerektirmez.

Kapalı kayıtlar üzerinde işlem yapılması

MADDE 10- (1) Kanununun 14 üncü maddesi gereğince kapatılan kayıtlara, kaydın kapatılma tarihinden önce gerçekleşmiş olan nüfus olaylarının tescilinde Genel Müdürlük yetkilidir. Bu yetki valiliklere, kaymakamlıklara ve dış temsilciliklere devredilebilir.

Nüfus kütüklerinin incelenmesi

MADDE 11- (1) Nüfus kütükleri, teftiş ve denetim yetkisi olanlar dışında hiç kimse tarafından görülüp incelenemez ve incelenmek üzere il müdürlüğü, nüfus müdürlüğü, dış temsilcilik ve yetkili kurum dışına çıkarılamaz. Mahkemeler bu hükmün dışındadır.

(2) Mahkemeler tarafından istenmesi halinde, aile kütüğü ve/veya dayanak belgeleri mahkemece görevlendirilen kişiye bir tutanakla teslim edilir. Mahkemece gerekli inceleme yapıldıktan sonra aile kütüğü ve/veya dayanak belgeleri en kısa sürede iade edilir.

(3) Özel kütükten teslim edilen belgelerin asılları iade edilinceye kadar belgelerin bir örneği ve mahkeme talep yazısı ait olduğu özel kütükte muhafaza edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Nüfus Olaylarına İlişkin İşlemler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Soybağına İlişkin Esaslar**

Soybağı

MADDE 12- (1) Soybağı; çocuğun soyadının, vatandaşlığının ve aile kütüklerinde yazılacağı yerin belirlenmesinde esas alınır.

(2) Türk Medenî Kanununun 282 nci maddesine göre soybağı; çocuk ile ana arasında doğumla, çocuk ile baba arasında ana ile evlilik, tanıma veya hâkim hükmüyle kurulur. Soybağı ayrıca evlât edinme yoluyla da kurulur.

(3) Soybağının kurulmasına yönelik tescil işlemlerine dair usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM **Doğum**

Bildirim süresi

MADDE 13- (1) Sağ olarak doğan çocuğun doğum bildirimini, yurt içinde doğumun gerçekleştiği tarihten itibaren otuz gün içinde, doğumun olduğu yer veya herhangi bir nüfus müdürlüğüne yapılır.

(2) Sağlık kuruluşunda gerçekleşen doğumlara ilişkin bildirimler, doğumu takip eden beş iş günü içinde ve sağlık kuruluşundan ayrılmadan doğumun gerçekleştiği sağlık kuruluşuna da yapılabilir.

(3) Yurt dışında sağ olarak doğan çocuğun doğum bildirimini, altmış gün içinde dış temsilcilığe yapılması esastır. Ancak doğuma ilişkin bildirim yapılmamış olması halinde yurt içinde herhangi bir nüfus müdürlüğüne de yapılır.

Bildirim yükümlülüğü

MADDE 14- (1) Bildirim; ana, baba, vasi veya kayyım, bunların bulunmaması halinde çocuğun büyük ana, büyük baba veya ergin kardeşleri ya da çocuğu yanında bulunduranlar tarafından, doğumu gösteren resmî belgeye veya sözlü beyana dayalı olarak yapılır.

(2) Evlilik dışında dünyaya gelen çocukların bildirimini ise ana; ananın küçük, kısıtlı, ölmüş veya velayetin kendisinden alınmış olması durumlarında çocuk için atanacak vasi ya da kayyım tarafından veya velayetin babaya verilmesi durumunda baba tarafından yapılır.

(3) Resmî vekiller, çocuğa verilecek adın da belirtildiği vekâletnameyi ibraz etmek suretiyle müvekkilleri adına bildirimde bulunabilirler.

Bildirim şekli ve tescili

MADDE 15- (1) Doğuma ilişkin bildirimler, doğumun gerçekleştiği sağlık kuruluşuna veya resmî belge ile nüfus müdürlüklerine yapılır. Doğum olayı bildirim yapıldığı sağlık kuruluşunca veya nüfus müdürlüğüne usulüne uygun olarak tescil edilir.

(2) Yurt dışında doğuma ilişkin bildirim, resmî belge ile dış temsilciliklere yapılır.

(3) Sağlık personelinin takibi dışında doğan çocukların doğum bildirimini, nüfus müdürlüklerine sözlü beyanla yapılır.

(4) Sözlü beyanla yapılan doğum bildirimlerinde, mülki idare amirinin talimatı ile il sağlık müdürlüğüne beyanın doğruluğunun araştırılması zorunludur.

a) Araştırma sonucu sözlü doğum bildirimini doğruluğunun anlaşılması halinde doğum olayı aile kütüğüne tescil edilir.

b) Sözlü doğum bildirimini araştırma sonucunda doğrulanamaması durumunda, ana ile çocuk arasında; anasının ölü, gaip veya kayıp olması ya da bulunamaması halinde çocuk ile baba arasında soy bağı bulunduğuna dair tıbbî rapora göre doğum olayı aile kütüğüne tescil edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yurt Dışındaki Doğumlar

Yurt dışındaki doğumların yurt içinde bildirimi ve tescili

MADDE 16- (1) Yurt dışında gerçekleşen doğum olaylarının, herhangi bir nedenle dış temsilciliklere bildirilememesi halinde, doğum belgesinin aslı ile birlikte Türkçe'ye tercüme edilmiş noter tasdikli bir örneği, yurt içinde bulunulan yer nüfus müdürlüğüne verilmek suretiyle bildirim yapılır ve doğum olayı aile kütüklerine tescil edilir.

(2) Doğum belgesinin aynı zamanda kimlik belgesi olarak kullanıldığının beyan edilmesi halinde, aslı ilgisine verilerek Türkçe'ye tercüme edilmiş onaylı bir örneği doğum özel kütüğünde muhafaza edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Saklı Nüfus

Başvuru makamı ve işlemler

MADDE 17- (1) On sekiz yaşını tamamlayıncaya kadar herhangi bir nedenle aile kütüklerine kaydedilmemiş olan ve yabancı bir devletle vatandaşlık bağı bulunmayan kişiler; ana veya baba, bunların ölmüş olması halinde, varsa kardeşleri ile hısımlığını gösterir tıbbî rapor ibraz etmeleri durumunda aile kütüklerine tescil edilerek Türk vatandaşlığını kazanır.

(2) Saklı nüfus oldukları iddiasıyla aile kütüklerine tescil için başvuru makamı illerde valilikler, ilçelerde kaymakamlıklardır.

(3) Saklı nüfusun tespitine ve tesciline ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Nüfus Yazımında Kayıt Dışı Kalanlar

Başvuru makamı

MADDE 18- (1) Nüfus yazımlarında kayıt dışı kalanlar, Türkiye'de buldukları yer nüfus müdürlüğüne veya Genel Müdürlüğe, yurt dışında ise en yakın dış temsilciliğe başvururlar.

Aranacak belgeler

MADDE 19- (1) Nüfus yazımında kayıt dışı kaldıkları iddiasıyla aile kütüklerine tescilini isteyenler, nüfus yazımı tarihinden önce aile kütüklerinde kayıtlı olduklarını ispata yarayacak aşağıdaki belgelerden en az birini ibraz etmekle yükümlüdür:

- Nüfus cüzdanı/kimlik kartı veya uluslararası aile cüzdanı.
- Türkiye Cumhuriyeti pasaportu.
- Askerlik terhis belgesi.
- Yaş, ad ve soybağı gibi kişi hallerine ilişkin olarak verilmiş kesinleşmiş mahkeme kararı.
- Genel Müdürlük tarafından verilmiş vatandaşlık kararı.
- Nüfus müdürlüklerinden alınmış onaylı nüfus kayıt örneği.
- Nüfusa kayıtlı olduğu yer bilgilerini içeren diploma, tasdikname veya benzeri belgeler ile çalışılan kurumlarca verilmiş onaylı kimlik belgeleri.

Aile kütüğüne tescile ilişkin esaslar

MADDE 20- (1) Kayıt dışı kaldığından bahisle müracaat makamlarına başvuran kişi için kayıt dışı kalmış olanların aile kütüklerine geçirilmesine ilişkin “Yazım Dışı/Yersel Nüfus Yazımı Formu” doldurulur. Bildirim formuna 19 uncu maddede sayılan belgelerden ibraz edilenler eklenir ve nüfus yazımından önce kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne gönderilir.

(2) Kişinin nüfus yazımından önce kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne, ibraz edilen belge/belgeler ile Genel Müdürlükten temin edilecek eski kütüklerdeki kaydı incelenir. Mülki idare amirinin talimatı ile yapılacak inceleme ve araştırma sonucunda, başvuran kişinin nüfus yazımından önce aile kütüklerinde kayıtlı olduğu anlaşılır ise mülki idare amirinin onayı ile ilgili kişi, ailesinin kaydı varsa aynı aile sıra numarası altında ailesinin yanına, ailesinin kaydı yoksa yeni bir aile sıra numarası altında aile kütüğüne tescil edilir.

BEŞİNCİ KISIM

Çok Vatandaşlığa Sahip Olanlara Ait Nüfus Olaylarının Aile Kütüklerine Tescil Edilmesi

Çok vatandaşlığa sahip olan kişilerin nüfus olaylarının tescili

MADDE 21- (1) Çok vatandaşlığa sahip olan kişilerin, vatandaşlığını taşıdıkları diğer devlet kimliği ile yapmış oldukları kişisel durum değişikliklerinin aile kütüklerine tescil edilebilmesi için;

- İlgili kişinin veya vekilinin yazılı olarak talepte bulunması, ilgili kişinin ölü olması halinde ise nüfus olayının tescilinde hukuki yararı bulunduğunu belgelendiren kanuni mirasçılarının yazılı olarak talepte bulunması,
- Tescili istenen olayın Türk hukukuna uygun olarak gerçekleşmesi,
- Kişinin nüfus kaydında çok vatandaşlığa sahip olduğuna dair açıklama bulunması, zorunludur.

ALTINCI KISIM

Evlenme

Bildirim süresi

MADDE 22- (1) Dış temsilciliklerce ve yetki verilen evlendirme memurluklarınca evlenme bildiriminin düzenlenmesine ilişkin bilgiler, on gün içerisinde elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilir veya tescil edilir.

(2) Yurt içinde evlendirme yetkisi ve görevi verilmiş olanlarca, evlenme bildirimlerinin elektronik ortamda gönderilememesi veya tescil edilememesi halinde evlenmenin yapıldığı tarihten başlayarak on gün içinde düzenlenecek evlenme bildiriminin iki örneği o yerin nüfus müdürlüğüne gönderilir.

(3) Dış temsilciliklerce yapılan evlenmelere ilişkin evlenme bildirimlerinin elektronik ortamda tescil edilememesi halinde düzenlenecek evlenme bildiriminin iki örneği otuz gün içinde, Türk vatandaşı olan kişinin kayıtlı bulunduğu nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Kanuni bekleme süresi

MADDE 23- (1) Kadın için üç yüz günlük bekleme süresi, boşanma veya evliliğin iptali kararının kesinleştiği tarihten, kocası ölen kadının bekleme süresi ise kocasının ölüm tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

(2) Yabancı kadının milli hukukunda bekleme süresi öngörülüyorsa evlendirme memurluklarınca bu süre göz önüne alınmaz.

Evlenen kadının soyadı

MADDE 24- (1) Evlenen kadın, kocasının soyadını alır. Kocasının soyadı ile birlikte önceki soyadını da kullanmak isteyen kadın, bu isteğini evlenme sırasında yazılı olarak evlendirme memurundan, evlenmeden sonra ise yazılı olarak veya e-başvuru ile nüfus müdürlüğünden talep edebilir.

(2) Eşinin soyadı ile birlikte önceki soyadını da kullanan kadın, sadece eşinin soyadını kullanmak istediğini yazılı olarak veya e-başvuru ile talep ettiği takdirde nüfus müdürlüğüne gerekli işlem yapılır. Bu talepler herhangi bir sayısal sınırlamaya tâbi değildir.

(3) Evlenmeden önce iki soyadı taşıyan kadın, bu soyadlarından sadece birinden yararlanabilir.

Yabancı makamlar önünde yapılan evlenmelerde bildirim yükümlülüğü ve tescili

MADDE 25- (1) Evlenme bildirimının, yabancı makamlardan alınmış belgeye göre dış temsilciliklere yapılması halinde dış temsilciliklerce iki örnek evlenme bildirimini düzenlenir ve evlenme olayı sistem üzerinden tescil edilir.

(2) Yurt dışında gerçekleşen evlenmenin herhangi bir nedenle dış temsilciliklere bildirilememesi halinde, evlenme bildirimini; yabancı makamlardan alınan usulüne göre onaylanmış evlenme belgesinin aslı ile birlikte Türkçe'ye tercüme edilmiş noter tasdikli birer örneği yurt içinde bulunan yer nüfus müdürlüğüne verilerek suretiyle yapılır.

(3) Yabancı devlet makamlarınca düzenlenen evlenme belgesinin aynı zamanda kimlik belgesi olarak kullanıldığı beyan edilmesi halinde, aslı ilgisine verilerek onaylı bir örneği evlenme özel kütüğüne muhafaza edilir.

(4) Evlenmenin tescili sırasında veya sonrasında, evlenme belgesinde, yabancı uyruklu kadının veya erkeğin kimlik bilgilerinin eksik olduğunun veya çeviriden kaynaklanan maddi hataların bulunduğu tespit edilirse, kişilerin uyruğunda bulunduğu devletin yetkili makamlarınca verilmiş ve usulüne göre onaylanmış belgenin aslı ile Türkçe'ye tercüme edilmiş noter tasdikli bir örneğinin ibrazı durumunda Genel Müdürlük tarafından eksik olan bilgiler tamamlanır veya maddi hatalar düzeltilir. Genel Müdürlük bu yetkisini devredebilir.

Cumhuriyet başsavcılığına bildirilecek evlenmeler

MADDE 26- (1) Nüfus müdürlüğüne gönderilen evlenme bildirimleri üzerinde yapılan inceleme sonucunda; evlenmenin kanunen yetkili kılınmış memurlarca yapılmadığının anlaşılması, aile kütüklerindeki kayıtlara göre karı veya kocadan birinin başkasıyla evli olduğunun tespit edilmesi veya karı ve koca arasında Türk Medenî Kanununun 129 uncu maddesinde belirtildiği şekilde evlenmeye mani derecede kan ya da kayın hısımlığının bulunması hallerinde, evlenme aile kütüğüne tescil edilerek bu durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

(2) Eşlerden birinin sürekli bir sebeple ayırt etme gücünden yoksun olduğunun ya da evlenmeye engel olacak derecede akıl hastalığının bulunduğu ihbar edilmesi ve belgelendirilmesi halinde, evlenme aile kütüklerine tescil edilerek bu durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

YEDİNCİ KISIM

Boşanma ve Boşanmanın İptali

Boşanma tarihi

MADDE 27- (1) Boşanma tarihi, boşanma kararının kesinleştiği tarihtir. Yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen boşanma kararlarına yönelik Türk mahkemelerince tanıma/tenfiz kararı verilmesi ya da Kanunun 27/A maddesine göre yetkili kurumlar tarafından aile kütüklerine tesciline karar verilmiş olması halinde, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararın kesinleşme tarihi, boşanma tarihi olarak aile kütüklerine tescil edilir.

Boşanan kadının soyadı ve hanesi

MADDE 28- (1) Boşanan kadının koca hanesindeki kaydı kapatılarak, bu evlenmeden önce kayıtlı bulunduğu hanedeki nüfus kaydı açılır.

(2) Dul olarak evlenen kadının boşanması sırasında bekârlık soyadını taşımasına mahkemece izin verilmiş ise kadın, bekârlık soyadını alarak bekârlık hanesindeki nüfus kaydı açılır.

(3) Hâkim, boşanan kadının kocasının soyadını kullanmasına izin vermiş ise kadın, bu evlenmeden önce kayıtlı bulunduğu haneye, izin verilen koca soyadı ile döner ve nüfus kaydı açılır.

(4) Dul olarak evlenen ve boşanarak önceki hanesine dönen kadın, yazılı olarak veya e-başvuru ile talep etmesi halinde kapanmış olan nüfus kaydı açılarak bekârlık hanesine bekârlık soyadı ile döner.

(5) Boşandığı eşinin soyadını kullanmasına izin verilen kadın, evlenmeden önceki soyadıyla eşinin soyadını birlikte kullanmak istediğini yazılı olarak veya e-başvuru ile talep etmesi halinde nüfus müdürlüğüne gerekli işlem yapılır.

(6) Boşandığı eşinin soyadını kullanmasına izin verilen kadın, evlenmeden önceki soyadını kullanmak istediğini yazılı olarak veya e-başvuru ile talep etmesi halinde nüfus müdürlüğüne gerekli işlem yapılır.

(7) Kocasını ile birlikte Türk vatandaşlığını kazanan ya da Türk vatandaşı ile evlenmesi nedeniyle Türk vatandaşlığını kazanıp kocasının kütüğüne kocasının soyadı ile tescil edilen kadın boşandığı takdirde; bulunduğu yere ait aile kütüğünün son aile sıra numarasından sonra yeni bir aile sıra numarası altında, boşanma kararında belirtilen soyadıyla tescil edilir. Boşanma kararında soyadı belirtilmemiş ya da boşanma kararı yabancı yetkili mahkemeler tarafından verilmiş ve Türkiye'de tanınmış veya tenfiz kararına bağlanmış ya da Kanununun 27/A maddesine göre aile kütüklerine tesciline karar verilmiş ise kadın, evlenmeden önceki soyadı ile tescil edilir. Ancak evlenmeden önceki soyadının tespit edilememesi ve boşanan kadının başvurusu sağlanamadığı takdirde bulunduğu yer mülki idare amirince soyadı verilir.

Boşanmanın iptali kararları

MADDE 29- (1) Boşanmanın iptaline ilişkin verilen kararlar, ilgililerin kayıtlarına tescil edilir ve kayıtları boşanmadan önceki haline getirilir.

SEKİZİNCİ KISIM **Kayıt Düzeltme**

BİRİNCİ BÖLÜM **Kayıt Düzeltme Davalarında Yetki ve Temsil**

Dava açma yetkisi

MADDE 30- (1) Nüfus kayıtlarına ilişkin düzeltme davaları, düzeltmeyi isteyen şahıslar ile ilgili resmî kurumun göstereceği lüzum üzerine Cumhuriyet savcıları tarafından yerleşim yeri adresinin bulunduğu yerdeki görevli asliye hukuk mahkemesinde açılır.

(2) Haklı sebeplerin bulunması halinde aynı konuya ilişkin nüfus kaydında düzeltme yapılması hâkimden istenebilir.

(3) Tespit davaları, kaydın iptali veya düzeltilmesi için açılacak davalara karine teşkil eder.

(4) Babalık veya babalığın tespiti davası adı altında açılan davalar sonucunda alınan kararlar, hukuki niteliği itibari ile değerlendirilmesinin ardından aile kütüklerine tescil edilir.

Nüfus müdürlüklerinin mahkemede temsili

MADDE 31- (1) Kayıt düzeltme davalarında veya ceza mahkemelerinde görülmekte olan davaların yaş düzeltme aşamasında nüfus müdürü veya görevlendireceği memur, nüfus müdürlüğünü temsilen taraf olarak bulunur. Kayıt düzeltme davaları nüfus müdürü veya görevlendireceği memur huzurunda görülür ve karara bağlanır.

(2) Nüfus müdürü veya görevlendirilen nüfus temsilcisi, düzeltme isteğinin mevzuata uygun olup olmadığını mahkemeye yazılı olarak bildirmekle veya duruşma sırasında tutanağa geçirilmek üzere beyanda bulunmakla yükümlüdür.

(3) Kayıt düzeltme davalarında gerekli görülmesi halinde valilik tarafından nüfus müdürlüğünü temsilen avukat görevlendirilebilir.

Dava takip dosyası

MADDE 32- (1) Nüfus müdürlüklerinin taraf olarak bulunduğu her dava için davaya katılan nüfus müdürü veya nüfus temsilcisi tarafından davanın safahatına ilişkin bir dava takip dosyası tutulur. Kesinleşen kararlara ait dava takip dosyaları işlemde kaldırılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Mahkemelerce Verilen Kayıt Düzeltme Kararlarının Tesciline İlişkin Esaslar

Yanlıhıkla kesinleşen mahkeme kararları

MADDE 33- (1) Sehven kesinleşme şerhi verilen kararlara dayanılarak tescil edilen nüfus olaylarının, sonradan kesinleşmediğinin ilgili mahkemece yazı veya ara karar ile bildirilmesi halinde, idarece geri alma işlemi yapılarak kayıtlar eski haline getirilir.

Mahkemelerce verilen kayıt düzeltme kararlarının tesciline ilişkin esaslar

MADDE 34- (1) Kayıt düzeltme kararlarının aile kütüklerine tesciline ilişkin esaslar aşağıda belirtilmiştir:

a) Soyadının düzeltilmesine karar verilen erkek ise kendisinin, varsa karısının ve karar tarihinde ergin olmayan çocuklarının soyadları düzeltilir. Soyadının düzeltilmesine karar verilen kadın ise kendisinin ve varsa karar tarihinde ergin olmayan evlilik dışı doğmuş çocuklarının soyadları düzeltilir.

b) Adının düzeltilmesine karar verilen kişinin çocukları var ise mahkeme kararında bu işleme ilişkin herhangi bir hüküm aranmaksızın çocukların kaydındaki ana veya baba adları da düzeltilir. Baba veya ana adının düzeltilmesinden önce yer değiştirme, evlenme, evlât edinme gibi nedenlerle bu haneden gitmiş olan ergin çocukların açık kayıtlarında da gerekli düzeltme işlemi yapılır.

c) Doğum tarihinin düzeltilmesine ilişkin mahkeme kararında, sadece yılın düzeltilmesine karar verilmesi halinde doğum tarihi, aile kütüğündeki ay ve gün değiştirilmeksizin düzeltilen doğum yılı ile tescil edilir.

ç) Kapalı nüfus kayıtlarına yönelik kaydın kapatılma tarihinden sonra mahkemeler tarafından verilen kesinleşmiş kayıt düzeltme kararları aile kütüklerine tescil edilir. 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 363 üncü maddesi gereğince Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir.

DOKUZUNCU KISIM

Ölüm

BİRİNCİ BÖLÜM

Ölüm Bildirimi

Ölüm bildirimi ve tescili

MADDE 35- (1) Yurt içinde meydana gelen ölüm olayları kurumlar ve yetkililer tarafından nüfus müdürlüğüne on gün içinde bildirilir.

(2) Ölüm bildiriminin düzenlenmesine ilişkin bilgiler, Sağlık Bakanlığı veya dış temsilcilikler tarafından on gün içerisinde elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilir veya tescil edilir.

Yurt dışındaki ölümler

MADDE 36- (1) Yurt dışında buldukları sırada ölen Türk vatandaşlarının ölüm olayı, ilgili yerel makamlardan alınan belgenin dış temsilciliğe verilmesi suretiyle bildirilir. Ölüm bildirim formuna dayanak belgesine ilişkin açıklama yapılır ve dış temsilciliklerce sistem üzerinden tescil işlemi gerçekleştirilir.

(2) Dış temsilciliklerce tescil işleminin sistem üzerinden yapılamaması durumunda; iki örnek ölüm bildirim formu düzenlenir ve ölenin nüfus cüzdanı/kimlik kartı eklenerek ölüm olayının tescil edilmesi için ölüm belgesinin dış temsilciliğe intikal ettirildiği tarihten itibaren on gün içerisinde kişinin aile kütüğünde kayıtlı olduğu yer nüfus müdürlüğüne gönderilir.

Ölü olduğu halde aile kütüğünde sağ görünenler

MADDE 37- (1) Ölmüş olduğu halde aile kütüklerinde sağ görünenlerin ölüm olayını gösterir belge ile başvurulması halinde nüfus müdürlüklerince gerekli işlem yapılır.

(2) Ölüm olayını gösterir herhangi bir belge ibraz edilememesi durumunda ya da aile kütükleri üzerinde yapılan inceleme sonucunda; nüfus cüzdanı/kimlik kartı aldığına ilişkin bir bilgi olmayan, adres kaydı bulunmayan, uzun süredir işlem görmediği anlaşılan ve yaşı itibarıyla ölü olması muhtemel kişilerin ölü olup olmadıkları araştırılır. Araştırma sonucu ölü oldukları tespit edilenlerin ölüm olayı mülkî idare amirinin onayı ile tescil edilir.

(3) Ölü olduğu değerlendirilen fakat aile kütüğünde sağ görünenler hakkında yapılan araştırma sonucu ölüm tarihi ve yeri tespit edilemeyenlerin ve fiilen idarece araştırma imkânı kalmadığı tespit edilen kayıtların, işlem yapılamaz hale getirilmesinde Genel Müdürlük yetkilidir.

Nüfusta kayıtlı olmayanların ölümü

MADDE 38- (1) Aile kütüğünde kaydı bulunmayan kişinin ölümüne ilişkin resmî/özel sağlık kurumları veya kamu kurum ve kuruluşlarının kayıtlarına dayanılarak düzenlenen ölüm bildirim formlarında yer alan bilgilere göre ölen kişinin önce doğum olayı, sonra da ölüm olayı aile kütüğüne tescil edilir.

(2) Nüfusta kayıtlı olmayanların ölüm olaylarının tesciline ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Ölüm Karinesi ve Gaiplik

Ölüm karinesi

MADDE 39- (1) Bir kimse, ölümüne kesin gözle bakmayı gerektiren durumlar içinde ortadan kaybolursa, cesedi bulunamamış olsa bile kişinin alt veya üst soyundan bir kişinin ya da kardeşlerinin, bunlar yoksa mirasçılarının yazılı başvurusu üzerine olaya ilişkin resmî belgelerin ibraz edilmesi ya da yetkili makamların durumu resmî yazı ile nüfus müdürlüğüne bildirmeleri halinde mülkî idare amirinin onayı ile aile kütüğüne ölüm olayı tescil edilir.

Gaiplik

MADDE 40- (1) Ölüm tehlikesi içinde kaybolan veya kendisinden uzun zamandan beri haber alınamayan bir kimsenin ölümü hakkında kuvvetli olasılık varsa, hakları bu ölüme bağlı olanların başvurusu üzerine mahkeme bu kişinin gaipliğine karar verebilir.

(2) Mahkeme tarafından verilen gaiplik kararı ilgili kişinin kaydına tescil edilir. Gaiplik, ölümün hukuki sonuçlarını doğurur.

(3) Gaipliğine karar verilen kişinin eşi, mahkemece evliliğin feshine karar verilmedikçe yeniden evlenemez.

ONUNCU KISIM

Diğer Kişisel Durum Kütüğüne İlişkin İşlemler

BİRİNCİ BÖLÜM

Maddi Hata ve Tamamlama

Maddi hata

MADDE 41- (1) Aile kütüklerine tescil edilmesi gereken bilgilerden; dayanak belgesinde bulunduğu halde nüfus kütüklerine hatalı veya eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan bilgiler veya mükerrer kayıtlar maddi hata kapsamında değerlendirilir. Bu tür maddi hatalar Genel Müdürlük ya da dayanak belgesinin bulunduğu nüfus müdürlükleri tarafından düzeltilir.

(2) Dayanak belgelerindeki bilgilerin aile kütüklerine işlenmesi sırasında yapılmış bir maddi hata söz konusu değil ise aile kütüğünün herhangi bir kaydında düzeltme veya değişiklik, mahkeme kararı ile yapılır.

(3) Genel Müdürlük tarafından gerekli görülmesi halinde, dış temsilciliklere kendi yaptıkları iş ve işlemlerle sınırlı olarak maddi hataları düzeltme yetkisi verilebilir.

Tamamlama

MADDE 42- (1) Tamamlama; aile kütüklerine eksik olarak tescil edilen ya da hiç yazılmayan kişisel duruma ilişkin bilgilerin, Genel Müdürlük veya nüfus müdürlüğünce dayanak belgesine uygun şekilde tescil edilmesine ilişkin işlemdir.

Geri alma işlemi

MADDE 43- (1) Geri alma işlemi; nüfus olaylarının veya mahkeme kararlarının ilgili kişi yerine başka kişi üzerine tescil edilmesi, henüz kesinleşmemiş mahkeme kararlarının veya gerçekleşmemiş bir evliliğin aile kütüklerine sehven tescil edilmesi nedeniyle, hatalı yapılan idarî işlemin alınan idarî bir karar ile hükümsüz hale getirilmesidir. Bu olaylar dışında kalan işlemlerde geri alma işlemi yapılamaz.

(2) Geri alma işlemi tescili gerçekleştiren nüfus müdürlüğünce yapılır.

(3) Nüfus müdürlüklerince herhangi bir nedenle geri alma işlemi yapılamaması halinde bu işlem Genel Müdürlük tarafından yapılır.

(4) Genel Müdürlük tarafından yetki verilmesi halinde, geri alma işlemi tescili gerçekleştiren dış temsilciliklerce yapılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

Nüfus Kaydının İptali

Dayanak belgesi olmadan tescil edilen kaydın iptali

MADDE 44- (1) Aile kütüklerine tescil edilen bir kaydın, hukuken geçerli bir belgeye dayalı olmadan tescil edildiği hususunda şüpheye düşülmesi halinde; doğum, yer değiştirme ve diğer kişisel durum değişiklikleri özel kütükleri, doğum, yer değiştirme veya diğer vukuat defterleri incelenerek ilgilinin başka bir haneden naklen gelip gelmediği, doğum, yeniden kayıt ya da yersel yazım suretiyle tescil edilip edilmediği araştırılır. Araştırma sonucunda;

a) İlgilinin doğum, yeniden kayıt veya yersel yazım nedeniyle tescil edildiği ya da başka bir haneden naklen geldiğinin anlaşılması halinde, önceki kaydı ile bağ kurularak kimlik numaraları eşleştirilir. İdarece kayıt düzeltme veya tamamlamaya ilişkin form düzenlenerek, kayıtlara gerekli açıklamalar yapılır.

b) Nüfus kaydının veya nüfus olayının usulüne göre düzenlenmiş bir belgeye dayanılarak tescil edilmediğinin tespit edilmesi halinde, kaydın iptali için durum Cumhuriyet başsavcılığına bildirilir. Dava sonuçlanıncaya kadar Genel Müdürlük tarafından nüfus kaydı işlem yapılamaz hale getirilir.

Mükerrer kaydın iptali

MADDE 45- (1) Mükerrer kayıt; aynı ya da farklı dayanak belgeleri ile kişinin aile kütüklerine birden fazla kaydının yapılmış olmasıdır.

(2) Mükerrer olarak yapılan kayıtların iptal edilmesine; Genel Müdürlük, nüfus müdürlükleri veya mahkemeler yetkilidir.

(3) Nüfus müdürlükleri tarafından mükerrer kayıt iptallerinde kayıt sahibinin ve yakınlarının ifadelerine başvurulur. Kayıtların tesciline esas dayanak belgeleri ve ifadeler doğrultusunda kayıtların aynı kişiye ait olduğunun tespit edilmesi halinde, mükerrer kayıt üzerindeki nüfus olayları kişinin işlem gören kaydına taşandıktan sonra mükerrer olan diğer kayıt mülki idare amirinin onayı ile iptal edilir.

ON BİRİNCİ KISIM

Tescil Edilmiş Nüfus Olaylarının İptal Edilmesi Halinde Usul

Evliliğin feshi veya iptal edilmesi

MADDE 46- (1) Evliliğin feshi veya iptali, mahkeme kararı ile evliliğin sona erdirilmesidir.

(2) Evliliğin feshi veya iptali tarihi, kararın kesinleştiği tarihtir. Yabancı mahkemeler tarafından verilen evliliğin feshi veya iptali kararlarının Türk mahkemelerince tanıma veya tenfiz kararı verilmesi ya da Kanununun 27/A maddesine göre yetkili kurumlar tarafından aile kütüklerine tesciline karar verilmiş olması halinde, yabancı ülke adli veya idari makamlarınca verilen kararın kesinleşme tarihi, evliliğin feshi veya iptali tarihi olarak kabul edilir.

(3) Evliliği fesh veya iptal edilen kadının, koca hanesindeki kaydı kapatılıp önceki soyadı verilerek bu evlenmeden önce kayıtlı bulunduğu hanedeki nüfus kaydı açılır.

ON İKİNCİ KISIM

Uluslararası Aile Cüzdanı ve Mavi Kart

Değerli kâğıt türleri

MADDE 47- (1) Uluslararası aile cüzdanı ve mavi kart 21/02/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununa ekli değerli kâğıtlar tablosunda yer almaktadır.

Uluslararası Aile Cüzdanı basımı ve dağıtım

MADDE 48- (1) Uluslararası aile cüzdanlarının şekil, ebat ve içeriğinde yer alacak bilgileri belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

(2) Uluslararası aile cüzdanlarının düzenlenmesine ilişkin usul ve esaslar Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

(3) Uluslararası aile cüzdanları Bakanlıkça tespit edilen şekil, ebat ve örneğine uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca bastırılır ve nüfus müdürlüklerinin ihtiyaçlarını karşılamak üzere muhasebe yetkililerine, dış temsilciliklerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere de Dışişleri Bakanlığına gönderilir.

Mavi kart düzenlenmesi

MADDE 49- (1) Mavi kart, doğumla Türk vatandaşı olup da çıkma izni almak suretiyle Türk vatandaşlığını kaybedenlere ve bunların Türk Vatandaşlığı Kanununun 28 inci maddesinde belirtilen alt soylarına nüfus müdürlükleri tarafından düzenlenir.

ON ÜÇÜNCÜ KISIM

Nüfus Kayıtları

Nüfus kayıt örneği verilmesi

MADDE 50- (1) Gerçek kişiler, Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde ve güvenli kimlik doğrulama araçlarını kullanarak e-Devlet kapısı üzerinden kendileri ve alt ve üst soyları ile ilgili nüfus kayıt örneklerini sorgulayabilir. Elde edilen belgeler ilgili kurum, kuruluşlar veya tüzel kişilere verilebilir. e-Devlet kapısı üzerinden alınan belgeler, nüfus müdürlüklerinden alınmış resmî belgeler ile aynı hukuki değere sahiptir.

(2) Kişi, kurum ve kuruluşların nüfus kayıt örneği taleplerinde aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurulur:

a) Nüfus kayıt örneklerinde, kimlik bilgileri dışında kişisel bilgilere ve nüfus olaylarına ilişkin açıklamalara yer verilmez. Ancak bunları istemeye yetkili olanlar tarafından, istenme nedeni açıkça belirtilerek talep edilmesi halinde nüfus kayıt örneklerinde kişisel bilgilere ve nüfus olaylarına ilişkin açıklamalara da yer verilebilir.

b) Türk Medenî Kanununun 314 üncü maddesi gereğince mahkeme kararı olmadıkça ya da evlâtlık istemedikçe nüfus kayıt örneklerinde evlât edinme ile ilgili açıklamalara yer verilmez.

(3) Kimlik Paylaşımı Sistemi üzerinden nüfus kayıt örneğine erişebilen kurum ve tüzel kişiler bu belgeleri ilgisinden veya nüfus müdürlüğünden talep etmeksizin Kimlik Paylaşımı Sisteminden temin ederler ya da e-Devlet kapısı üzerinden temin edilen nüfus kayıt örnekleri ile işlem yaparlar.

(4) Mahkemeler tarafından istenen nüfus kayıt örneklerinde, aile kütüğünün düşünceler alanındaki açıklamaların tamamına yer verilir.

Yabancı ülkelerde kullanılacak kayıt örnekleri

MADDE 51- (1) Milletlerarası Ahval-i Şahsiye Komisyonuna üye ve ilgili sözleşmelerine taraf devlet makamlarına ibraz edilecek doğum, ölüm, evlenme, evlenme ehliyet belgesi ve nüfus kayıt örneği gibi bu amaçla bastırılmış veya elektronik ortamda hazırlanmış çok dilli belgelerde, imza ve mühür taşıması şartı ile herhangi bir tasdik aranmaz.

(2) Doğum, ölüm, evlenme, evlenme ehliyet belgesi ve nüfus kayıt örneği gibi belgeler, La Haye Devletler Özel Hukuk Konferansına üye ve 5/10/1961 tarihli Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf devlet makamlarına verilecek ise tasdik şerhi (Apostille) işlemi ilgili kişilerce yaptırılır.

(3) Kişilerin yabancı ülke makamlarına vermek üzere talep ettiği nüfus kayıt örneklerinde, kimlik bilgileri dışında kişisel bilgilere ve nüfus olaylarına ilişkin açıklamalara kişinin talebi olmaksızın yer verilmez.

Bilgi ve belge istenmesi

MADDE 52- (1) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak üzere, yabancı devlet makamları veya temsilcilikleri; karşılıklılık ilkesi çerçevesinde, 24/3/2016 tarihli ve 6698 sayılı Kişisel Verilerin Korunması Kanununun 9 uncu maddesi gereğince ve kullanım amacı belirtilmek suretiyle Dışişleri Bakanlığı kanalı ile nüfus olayları ve nüfus kayıtları hakkında bilgi ve belge isteyebilirler.

(2) Uluslararası niteliği bulunmayan ve nüfus kayıtlarındaki bilgilerin tümünü veya bir kısmını ya da aile kütüklerine tescil edilen kayıtların dayanağını teşkil eden belgelerin örneklerinin, yabancı makamlara verilmek üzere ilgili kişi tarafından yazılı olarak talep edilmesi ve mülkî idare amirinin uygun görmesi halinde usulüne göre tasdik edildikten sonra ilgisine verilir.

ON DÖRDÜNCÜ KISIM

Diğer İşlemler

Tescil yetkisi ve görevlendirme

MADDE 53- (1) Bakanlık, dış temsilciliklere veya nüfus olaylarına ilişkin dayanak belgesi düzenleyen kurumlara, bu belgeleri elektronik ortamda gönderme ya da tescil yetkisi verebilir.

(2) Dış temsilcilikler ve yetki verilen kurumlarca, elektronik ortamda gönderilecek veya MERNİS'e doğrudan tescil edilecek nüfus olaylarına ilişkin bilgileri belirlemeye Genel Müdürlük yetkilidir.

(3) Nüfus olaylarına ilişkin bilgileri merkezi veri tabanına, gönderme veya tescili talebinde bulunan kurumlar ile Genel Müdürlük arasında protokol yapılır. Bu protokol; nüfus olaylarına ilişkin bilgileri merkezi veri tabanına gönderme, tescil, sorumluluk, gizlilik, güvenlik, muhafaza, bilgilere erişim, bilgilerin paylaşımı ve süreler ile diğer hususları kapsar.

(4) Nüfus olaylarını aile kütüklerine tescil etmekle görevli olan ve Kanuna aykırı hareket eden kamu görevlileri hakkında 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun kamu idaresinin güvenirliliğine ve işleyişine ile kamu güvenine karşı suçlara ilişkin hükümlerine göre işlem yapılır.

Tescil görevi ve süre

MADDE 54- (1) Nüfus olaylarını tescil etmekle görevli olanlar, nüfus müdürlüğünde düzenlenen ve aile kütüklerine tescil edilmesi gereken dayanak belgelerini işlem anında, diğer makamlarca düzenlenen dayanak belgelerini ise nüfus müdürlüğüne intikal ettiği tarihten itibaren üç iş günü içinde aile kütüklerine tescil etmekle yükümlüdürler.

Elektronik sistemin kullanılmasına ilişkin esaslar

MADDE 55- (1) Elektronik ortamda merkezi veri tabanına bilgi gönderecek veya tescil edecek dış temsilcilikler, yetkili kurumlar ve Bakanlık tarafından yetkilendirilen kuruluşlar, sistemi kullanabilmek için Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş kullanıcı adı ve parola gibi güvenlik kodları ile Elektronik Sertifika Hizmet Sağlayıcısı tarafından düzenlenmiş olan ve tescili gerçekleştirecek personele ait nitelikli elektronik sertifika kullanırlar.

(2) Sistemi kullanmak isteyen kurum ve yetkili kuruluşlara ait kimlik doğrulama bilgileri kontrol edildikten sonra şifrelenmiş güvenli veri iletişimi üzerinden hizmet verilir. Dış temsilcilik, kurumlar ve yetkili kuruluşlar güvenli ağ bağlantısını Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda taşra teşkilatlarına ve bu hizmeti kullanacak diğer birimlerine de sağlayabilirler.

(3) Dış temsilcilikler, kurum ve yetkili kuruluşlar elektronik ortamda merkezi veri tabanında yaptıkları işlemlerle ilgili kesintisiz ve sürekli veri girişini sağlamak amacıyla Genel Müdürlük ile birlikte gerekli tedbirleri almakla ve kişisel verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesini, erişilmesini önlemek ve muhafazası için uygun güvenlik tedbirlerini sağlamakla yükümlüdür.

Mahkeme kararları

MADDE 56- (1) Mahkemeler tarafından verilen kararların aile kütüklerine tesciline dayanak olan bilgiler, mahkeme yazı işleri müdürlükleri tarafından Kanunda öngörülen on günlük süre içerisinde elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilir veya tescil edilir.

(2) Mahkemeler tarafından verilen kararların elektronik ortamda gönderilememesi veya tescil edilememesi halinde, mahkeme yazı işleri müdürlükleri tarafından kararın kesinleştirme işlem tarihini takip eden on gün içerisinde mahkeme kararları nüfus müdürlüklerine gönderilir. Nüfus müdürlüklerine gönderilen kesinleşmiş kararlar aile kütüklerine tescil edilir.

Vasiyetname ve ölüme bağlı tasarruflar

MADDE 57- (1) Vasiyetname ve ölüme bağlı tasarrufların aile kütüklerine tesciline dayanak olan bilgiler, noterler tarafından Kanunda öngörülen süre içerisinde elektronik ortamda merkezi veri tabanına gönderilir veya tescil edilir.

ON BEŞİNCİ KISIM

Ortak Hükümler

Gün sonu listeleri

MADDE 58- (1) Gün sonu listelerinde yer alan nüfus olaylarının, günlük olarak kâğıt ortamında tutulan aile kütüklerine tescil edilmesi zorunludur.

(2) Kişilerin aile kütüğünün olduğu yer nüfus müdürlüğü tarafından; gün sonu listesinde yer alan nüfus olayları, elektronik ortamda tescil eden nüfus müdürlüğü, dış temsilcilik, kurum ve yetkili kuruluş kodu ve tescil numarası verilerek, kâğıt ortamındaki aile kütüğüne tescil edilir.

(3) Gün sonu listesinde yer alan dış temsilcilikler, kurumlar ve yetkili kuruluşlarca elektronik ortamda merkezi veri tabanına tescil edilen nüfus olaylarına ait Cumhuriyet başsavcılıkları, mahkemeler, diğer kurum ve kişilerle yapılması gereken yazışmalar ilgili nüfus müdürlüğüne yapılır.

Yabancı makamlarca verilmiş olan resmî belgelerin işleme alınması

MADDE 59- (1) Yetkili makamların imza ve mührünü taşıması şartıyla tarafı bulunduğumuz uluslararası antlaşmalar çerçevesinde düzenlenen belgelerin asılları kabul edilerek işleme alınır. Bu belgeler ayrıca bir tasdik işlemine tâbi tutulmaz.

a) Milletlerarası Ahval-i Şahsiye Komisyonunca hazırlanarak uygulamaya konulan sözleşmeler gereğince düzenlenen ve belirli bir formüle sahip kişi hallerine ilişkin çok dilli belgeler herhangi bir tasdik işlemine tâbi tutulmadan doğrudan işleme alınır.

b) La Haye Devletler Özel Hukuk Konferansınca hazırlanan Yabancı Resmî Belgelerin Tasdiki Mecburiyetinin Kaldırılması Sözleşmesine taraf olan devletlerin yetkili makamlarınca verilmiş belgeler, belgenin aslına eklenecek tasdik şerhi (Apostille) ve noter tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

(2) Yabancı ülke makamlarına göre farklılık arz eden, belirli bir formüle tâbi olmayan ve ispat niteliği taşıyan resmî belgelerin asılları, usulüne uygun bir şekilde tasdik edilmiş ve noter tarafından onaylanmış Türkçe tercümesi ile birlikte işleme alınır.

(3) Fahri konsolosluklarca düzenlenen belgelere dayanılarak işlem tesis edilmez.

Yabancı devlet makamlarınca verilmiş kararlar

MADDE 60- (1) 27/11/2007 tarihli ve 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun hükümleri gereğince, yabancı devlet mahkemelerince verilen ve ilgili devletin kanunlarına göre kesinleşmiş bulunan kararların işleme konulabilmesi için yetkili Türk mahkemesi tarafından tanınması veya tenfiz edilmesi zorunludur. Türkiye Cumhuriyetinin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin bu konudaki hükümleri saklıdır.

(2) Kanununun 27/A maddesi gereğince, 7/2/2018 tarihli ve 30325 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Yabancı Ülke Adli veya İdarî Makamlarınca Verilen Kararların Nüfus Kütüğüne Tescili Hakkında Yönetmelikle belirlenen usul ve esaslar doğrultusunda; yabancı ülke adli veya idarî makamlarınca boşanmaya, evliliğin butlanına, iptaline veya mevcut olup olmadığının tespitine ilişkin olarak verilen kararlar aile kütüğüne tescil edilir.

Sürelerin hesaplanması

MADDE 61- (1) Kanunda belirtilen sürelerin hesaplanmasında olayın meydana geldiği tarihi izleyen gün başlangıç olarak alınır. Süreler; tayin edilen müddetin son günü, son gün resmî tatile rastlarsa tatili izleyen ilk iş günü çalışma saatinin bitiminde sona erer.

Vekilin yetkisi

MADDE 62- (1) Vekiller, vekâletname ibraz etmek suretiyle, il/ilçe nüfus müdürlüklerinde müvekkillerine ait işleri bizzat takip etmeye, dayanak belgelerini imzalamaya ve nüfus kayıt örneğini almaya yetkilidirler.

(2) Doğum, tanıma, din ve soyadı seçimi gibi ilgilisi tarafından bizzat bildirimde bulunulmasını gerektiren olaylarda, bu hakkın kullanılmasına ilişkin hususları içerir vekâletname ibraz edilmesi zorunludur.

Nüfus olaylarına ilişkin dayanak belgelerinin imzalanması

MADDE 63- (1) Nüfus müdürlüklerine, dış temsilciliklere ve yetki verilen kurumlara yapılan bildirimler üzerine düzenlenen dayanak belgeleri, ıslak veya elektronik imza ile imzalanır.

(2) Nüfus olaylarına ait dayanak belgelerinin hangi hallerde bildirimde bulunan tarafından imzalanacağı Genel Müdürlükçe belirlenir.

Dayanak belgelerinin çoğaltılması ve dayanak belgesine ekli belgeler

MADDE 64- (1) Kişisel durum olaylarının aile kütüklerine tescili sırasında tutanak, karar veya belgelerin gereken sayıdan az olduğu ve temini mümkün olmadığı takdirde, işlemi yapan nüfus müdürlüğü tarafından belgenin örneği ya da sistemden alınan çıktısı veya vukuatından çıkartılacak aslına uygun okunaklı örneği düzenlenir ve onaylandıktan sonra işleme alınır.

(2) Kişisel durum siciline tescil edilecek bir kaydın dayanak belgesi niteliğindeki tutanak, karar ve belgelerin fotokopileri veya faks cihazı ile gönderilen örnekleri kabul edilip işleme konulamaz. Nüfus müdürlüklerinin kendi aralarında yapacakları elektronik iletişim veya faks cihazı ile yazışmaları bu kapsam dışındadır.

ON ALTINCI KISIM

Devir ve Teslim

Devir ve teslim zorunluluğu ve süre

MADDE 65- (1) Başka bir yere atanma veya Devlet memurluğundan çekilme, emeklilik gibi nedenlerle kesin olarak görevinden ayrılan personel, yerine görevlendirilen personele on beş günü aşmamak koşuluyla devir ve teslim yapmakla yükümlüdür.

(2) Nüfus müdürlükleri tarafından devir ve teslim, tutanak düzenlenerek yapılır. Tutanaklar devralan ve devreden tarafından imzalanır ve yetkili tarafından onaylanır.

Devir ve teslimin yapılamaması

MADDE 66- (1) Memurun devir ve teslim yapmasına imkân vermeyecek durumda işten ayrılması halinde, Genel Müdürlük merkez kuruluşunda yetkili amir, taşra kuruluşunda ise mülkî idare amiri tarafından tayin edilecek bir kurul marifetiyle bu Yönetmeliğin ilgili maddelerine göre devir ve teslim işlemi yapılır.

Devir ve teslimin konusu

MADDE 67- (1) Devir ve teslim ile yükümlü bulunan memurların devir ve teslim işlerinin kapsamına giren hususlar şunlardır:

- a) Nüfus kütükleri.
- b) İşlemden kaldırılmış atik ve eski aile kütükleri, vukuat defterleri ile tescile esas olan belgeleri.
- c) Zimmetindeki demirbaşlar, resmî mühür, soğuk damga ve beratları.
- ç) Mavi kart ve uluslararası aile cüzdanları, bunların satış bedelleri ile kayıt ve satışına ilişkin elektronik ortamdan alınan defterlerin örnekleri.
- d) Resmî posta pulları.
- e) Teftiş ve denetleme dosyası.
- f) Memurlara ait özlük dosyaları.

Devir ve teslimde usul

MADDE 68- (1) Devir ve teslim, örneğine uygun üç örnek devir ve teslim tutanağının düzenlenmesi suretiyle yapılır. Tutanaklar devralan ve devreden tarafından imzalanır. Genel Müdürlük merkez kuruluşunda devir ve teslim memurlar arasında yapılmışsa şube müdürü, şube müdürleri arasında yapılmışsa daire başkanı, daire başkanları arasında yapılmışsa genel müdür yardımcısı, genel müdür yardımcıları arasında yapılmışsa Genel Müdür tarafından onaylanır.

(2) Genel Müdürlük taşra kuruluşunda ise devir ve teslim memurlar arasında yapılmışsa nüfus müdürü, nüfus müdürleri arasında yapılmışsa ilçelerde kaymakam, merkez ilçe nüfus müdürlüklerinde il nüfus ve vatandaşlık müdürü, il nüfus ve vatandaşlık müdürleri arasında yapılmışsa vali yardımcısı tarafından onaylanır.

Nüfus kütüklerinin devir ve tesliminde uygulanacak esaslar

MADDE 69- (1) Kâğıt ortamındaki nüfus kütükleri devir ve teslim edilirken;

- a) Usulüne uygun olarak onaylanıp onaylanmadığı ve sayfa numaralarının verilip verilmediği,
 - b) Eksik sayfa olup olmadığı,
 - c) Kütüklerde silinti veya kazıntı bulunup bulunmadığı,
 - ç) Kütüklerin düzgün tutulup tutulmadığı, dağınık ve yırtık olup olmadıkları,
 - d) Aile kütüklerinin güncel olarak tutulup tutulmadığı,
- tespit edilir.

Denetim yetkisi

MADDE 70- (1) Genel Müdürlük taşra kuruluşlarını; vali, Genel Müdür, genel müdür yardımcısı, daire başkanı, mülkiye müfettişleri ve ayrıca ilçe nüfus müdürlüklerini kaymakam ve il nüfus ve vatandaşlık müdürü denetlemeye yetkilidir.

(2) İl nüfus ve vatandaşlık müdürleri ve nüfus müdürleri dairelerindeki personeli ve çalışmalarını Genel Müdürlük tarafından belirlenen usul ve esaslara göre denetim ve gözetim altında bulundurarak gereken tedbirleri alırlar.

ON YEDİNCİ KISIM Çeşitli ve Son Hükümler

Formların tasarımı

MADDE 71- (1) Bakanlık, görev alanına giren konularda uygulamada kullanılacak olan form, belge ve tutanakları hazırlamaya ve gerekli düzenlemeleri yapmaya yetkilidir.

İdarî para cezası kararları

MADDE 72- (1) İdarî para cezalarına ilişkin kararlar, her takvim yılı için tarih ve sıra sayılarına göre saklanır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 73- (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Uygulama talimatları

MADDE 74- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin talimatlar, Genel Müdürlük tarafından belirlenir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 75- (1) 29/9/2006 tarihli ve 2006/11081 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 76- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 77- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.